

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **N. L.**, zastoupený Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem se sídlem Hládkov 701/4, Praha 6, proti žalované: **Policie ČR, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, se sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18. 12. 2019, č. j. 4 A 69/2019 - 37,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalované **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**
- III.** Odměna a náhrada hotových výdajů advokáta Mgr. Jindřicha Lechovského **s e u r č u j e** částkou 4114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 (třiceti) dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Průběh dosavadního řízení

[1] Rozhodnutím žalované ze dne 24. 10. 2019, č. j. KRPA-369699-10/ČJ-2019-000022-ZZC, byl žalobce dle § 124 odst. 1 písm. e) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v relevantním znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zajištěn za účelem správního vyhoštění, neboť byl evidován v informačním systému smluvních států (SIS II). Doba zajištění byla stanovena na 90 dnů ode dne omezení osobní svobody.

[2] Žalobce následně podal žalobu proti rozhodnutí žalované u Městského soudu v Praze, který ji rozsudkem ze dne 18. 12. 2019, č. j. 4 A 69/2019 - 37, zamítl.

[3] Městský soud při posouzení věci vyšel z obsahu správního spisu, z něhož zjistil, že podle úředního záznamu ze dne 24. 10. 2019 byl žalobce kontrolován hlídkou policie

na zastávce MHD Centrum Zahradní Město v Praze 10. Žalobce předložil při kontrole průkaz žadatele o udělení mezinárodní ochrany. Žalobcem téhož dne vypověděl, že je mu známo, že mu na Slovensku bylo uloženo správní vyhoštění na dobu pěti let z území členských států EU. Žalobce také uvedl, že na území ČR žije s paní A. A., nar. X. Bydlí s ní od roku 2018 na adresu v P. X, ul. V O., kterou nenahlásil jako svou adresu pobytu. Na dotaz, zda pracuje, uvedl, že nepracuje, pracovní povolení nemá. Na dotaz, zda sdílí v ČR společnou domácnost s občanem EU, odmítl odpovědět a jeho odmítavé stanovisko se týkalo i dotazů na případné závazky nebo pohledávky na území ČR, popř. jeho rodiny v Tunisku. Žalobce je přitom na území schengenského prostoru veden jako nežádoucí osoba, a to od 11. 4. 2016 na základě rozhodnutí Slovenské republiky o jeho vyhoštění z území členských států EU na dobu pěti let. Žalobce byl již v ČR zajištěn rozhodnutím ze dne 1. 9. 2017, č. j. KRPA-317211-13/ČJ-2017-000022, následně podal žádost o udělení mezinárodní ochrany a řízení o této žádosti bylo pravomocně zastaveno dne 5. 4. 2019. Žalobce byl následně zajištěn dne 26. 8. 2019 a poté znovu požádal o udělení mezinárodní ochrany. Toto řízení bylo ukončeno dne 17. 9. 2019 a žalobce byl následně povinen do 30 dnů, tj. do 17. 10. 2019, vycestovat. Žalobce byl ovšem dne 24. 10. 2019 kontrolován na území ČR, následně bylo vydáno žalobou napadené rozhodnutí.

[4] Městský soud dále konstatoval, že v případě žalobce je splněna podmínka pro jeho zajištění dle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, neboť mu byl Slovenskou republikou uložen zákaz vstupu na území členských států EU v době od 14. 11. 2016 do 29. 7. 2021. Žalobce byl evidován v informačním systému smluvních států po tuto dobu.

[5] Městský soud nesouhlasil s žalobní námitkou, podle níž žalovaná nedostatečně posoudila otázku realizace správního vyhoštění žalobce za situace, kdy v ČR žije s občankou EU. Žalobce sice poté, co byl dne 24. 10. 2019 kontrolován policií, sdělil, že na území ČR žije v bytě s občankou EU, když však byl správním orgánem dotazován na jejich soužití, tj. zda s touto osobou sdílí společnou domácnost, zda má další vazby, závazky nebo pohledávky na území ČR, zda má vůči osobě na území ČR vyživovací povinnost nebo povinnost o ni pečovat, žalobce odmítl na tyto otázky odpovědět. Žalovaná se přitom podle městského soudu v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí zabývala skutečnostmi, které žalobce po svém zajištění vypověděl. Konstatovala, že žalobcem tvrzený rodinný život s občankou ČR byl navázán v době, kdy žalobce věděl, že je veden v systému SIS II, a musel si být vědom toho, že jeho případné vztahy a vazby se mohou v budoucnu s vysokou pravděpodobností realizovat mimo území ČR. Žalovaná podle městského soudu zdůraznila, že žalobce svým jednáním porušoval zákony ČR, ale také opatření Slovenské republiky, na základě kterého byl evidován v informačním systému smluvních států, a za této situace převážil veřejný zájem na jeho vyhoštění nad jeho osobními zájmy.

[6] Soud shodně se závěry žalované dospěl k závěru, že žalobce dal svým dosavadním jednáním najevo, že nemá v úmyslu vycestovat z území schengenského prostoru. Přes uložené opatření ve Slovenské republice nadále v schengenském prostoru pobýval, a to na území ČR, a poté, co byl policií kontrolován a zajištěn s tím, že mělo dojít k realizaci jeho vyhoštění, požádal opakovaně o udělení mezinárodní ochrany, byť následně v tomto řízení nebyl úspěšný.

[7] Podle městského soudu žalobce své tvrzení o tom, že na území ČR žije s občankou ČR ve společné domácnosti, žádným způsobem nedoložil, naopak o těchto otázkách odmítl vypovídat a nedoložil v tomto směru ani žádné důkazy, žádost o povolení k pobytu rodinného příslušníka občana EU nepodal. Podle městského soudu se žalovaná zabývala skutečnostmi, které vyplynuly z výpovědi žalobce. Městský soud přisvědčil názoru žalované, podle něhož v daném případě veřejný zájem na žalobcově zajištění a vyhoštění odpovídající závažnosti jeho protiprávního jednání převážil nad ochranou jeho soukromého a rodinného života.

pokračování

II.

Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[8] Žalobce (stěžovatel) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností z důvodů, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[9] Stěžovatel s výše uvedeným závěrem městského soudu nesouhlasí a trvá na tom, že zajištění podle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je přípustné pouze v případě, že neexistují překážky vyhoštění. Je tedy povinností žalované vypořádat se přezkoumatelným způsobem s tím, zda je pobyt stěžovatelovy přítelkyně, která je navíc občankou České republiky, natolik závažným zásahem do soukromého nebo rodinného života stěžovatele, že nelze uvažovat o vydání rozhodnutí o správním vyhoštění. V žalobou napadeném rozhodnutí sice žalovaná tuto povinnost zcela neopomněla, ovšem podle stěžovatele se vypořádala s eventuálním zásahem do jeho rodinného a soukromého života pouze zkratkovitě. Městský soud potom dle stěžovatele existenci a intenzitu soukromého a rodinného života stěžovatele na území České republiky relativizoval, aniž by k takovému přístupu ke stěžovatelovým tvrzením byl dán relevantní důvod.

[10] Stěžovatel navíc s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 30. 8. 2013, č. j. 8 As 46/2013 - 55, všechna zde zmiňovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz) a Soudního dvora EU připomíná, že v případě osob, které jsou rodinnými příslušníky občana Evropské unie, se neuplatní ani výklad Evropského soudu pro lidská práva k čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, podle něhož v případě, že cizinec začal budovat své rodinné vztahy na území hostitelského státu až v době, kdy se nacházel na jeho území neoprávněně, musí počítat s tím, že jeho pobyt na tomto území může být kdykoliv ukončen. Ochrana občanů EU a jejich rodinných příslušníků je v tomto ohledu širší než ta, kterou poskytuje čl. 8 Úmluvy.

[11] Žalovaná tedy byla podle stěžovatele povinna uceleně a konzistentně vypořádat stěžovatelova tvrzení ohledně zásahu do stěžovatelova soukromého a rodinného života, přičemž je zřejmé, že opomněla vyhodnotit zcela klíčové okolnosti stěžovatelova soužití s jeho partnerkou a případné následky jeho vyhoštění, zejména skutečnost, že stěžovatelova přítelkyně pochází z jiného společenského prostředí a jen těžko tak lze očekávat, že by mohla vést nadále rodinný život se stěžovatelem v Tunisku.

[12] S ohledem na uvedené nedostatky tudíž napadený rozsudek městského soudu ani rozhodnutí žalované nemohou podle názoru stěžovatele obstát.

[13] Stěžovatel tedy navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu i rozhodnutí žalované zrušil a věc jí vrátil k dalšímu řízení.

[14] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III.

Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[15] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku městského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí městského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[16] Nejvyšší správní soud dále přistoupil k přezkoumání napadeného rozsudku v mezích rozsahu kasační stížnosti a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí městského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[17] Nejvyšší správní soud ve své judikatuře opakovaně zdůrazňuje, že při rozhodování o zajištění cizince dle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je správní orgán povinen se vypořádat mj. s otázkou, zda je tento účel zajištění alespoň potenciálně realizovatelný. Např. v rozsudku ze dne 25. 6. 2020, č. j. 5 Azs 107/2020 - 46, publ. pod č. 4058/2020 Sb. NSS, k této otázce Nejvyšší správní soud konstatoval: „Při rozhodování o zajištění cizince za účelem správního vyhoštění musí policie náležitě zvážit, zda vůbec k vyhoštění cizince bude moci dojít, tj. zda je toto vyhoštění alespoň potenciálně možné. V opačném případě by totiž zajištění cizince zcela postrádalo svůj smysl a účel; v podrobnostech srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 - 150, č. 2524/2012 Sb. NSS, dle něhož má „správní orgán [...] povinnost zabývat se v řízení o zajištění cizince podle § 124, § 124b nebo § 129 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. V takové situaci je povinen možné překážky před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince alespoň potenciálně možné. [...] O zajištění cizince nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit. Správní orgán je naopak povinen v takovém případě cizince neprodleně propustit na svobodu“ (pozn. podtržení doplněno Nejvyšším správním soudem).“

[18] Tyto závěry platí přiměřeně i v případě zajištění cizince dle § 124 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců, tedy z toho důvodu, že je cizinec evidován v informačním systému smluvních států, za situace, kdy, jako v posuzované věci, byl cizinci uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie, takže dle dikce § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců není třeba, aby bylo zajišťovanému cizinci nejprve doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění, má však být realizováno jeho vyhoštění právě na základě zákazu jeho vstupu na území členských států Evropské unie.

[19] Zároveň však lze přisvědčit městskému soudu, že se žalovaná v žalobou napadeném rozhodnutí otázkou realizovatelnosti vyhoštění stěžovatele, tedy konkrétně otázkou, zda by se nejednalo o nepřiměřený zásah soukromého a rodinného života stěžovatele zabývala, a to úměrně tomu, kolik informací jí stěžovatel byl k této otázce ochoten sdělit. V této souvislosti městský soud důvodně poukázal na to, že stěžovatel sice uvedl, že na území ČR žije 5 let se svou přítelkyní, paní A. A., občankou ČR, nar. X (k čemuž dodal s ohledem na uvedené datum narození zmatečnou informaci, že má jeho přítelkyně 65 let !?), v pronajatém bytě na adrese V O. X, P. X a že chtěl požádat o povolení k pobytu za účelem sloučení se svou přítelkyní, na další otázky týkající se mj. toho, zda má stěžovatel na území ČR osobu, kvůli které by ukončení jeho pobytu bylo z hlediska zásahu do rodinného života nepřiměřené, či zda stěžovatel sdílí domácnost s občanem EU, již stěžovatel odmítl odpovédět.

[20] Za této situace žalovaná na str. 6 a 7 žalobou napadeného rozhodnutí konstatovala, že cizinec, který se nachází na území nelegálně, je v situaci, kdy musí počítat s tím, že i případné rodinné vztahy a ostatní vazby bude muset v budoucnu realizovat mimo území ČR. K navázání soukromých a rodinných vazeb v tomto případě došlo na území ČR až po té, co byl stěžovateli uložen zákaz pobytu na území členských států EU. Stěžovatel je tedy podle žalované osobou, která svým jednáním porušovala nejen zákony ČR, ale i opatření Slovenské republiky, na základě čehož byla v té době vedena v informačním systému smluvních států, takže převážil veřejný zájem na vyhoštění stěžovatele.

pokračování

[21] Stěžovateli sice lze přisvědčit, že uvedená úvaha žalované je velmi kusá a za jiných okolností by, ani pro účely rozhodnutí o zajištění cizince za účelem jeho správního vyhoštění, neobstála, v daném případě však Nejvyšší správní soud považuje za rozhodující, že stěžovatel odmítl se žalovanou na zjišťování skutkového stavu spolupracovat, když mj. neposkytl výpověď ohledně bližších podrobností jeho vztahu s přítelkyní nad rámec výše uvedeného, čímž sám přispěl k tomu, že žalovaná v daném ohledu disponovala pouze nedostatečnými informacemi.

[22] To platí nejen z hlediska posouzení přiměřenosti dopadů ukončení stěžovatelova pobytu v ČR do jeho soukromého a rodinného života, ale i z hlediska otázky, jež by byla jinak jistě podstatná pro jeho zajištění i vyhoštění a jež se týká toho, zda je stěžovatele nutno považovat vzhledem k jeho tvrzenému vztahu k jeho přítelkyni, pokud je občankou ČR, za rodinného příslušníka občana EU ve smyslu § 15a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, v relevantním znění. V této souvislosti Nejvyšší správní soud připomíná, že to byl primárně cizinec, kdo nesl dle uvedeného ustanovení důkazní břemeno nejen k prokázání sdílení společné domácnosti s občanem Evropské unie, ale především existence trvalého partnerského vztahu s ním, a to zejména z hlediska povahy, pevnosti a intenzity tohoto vztahu. Stěžovatel se k těmto otázkám tvrzeného vztahu ke své přítelkyni blíže nevyjádřil, své důkazní břemeno tedy neunesl. Jak vyplývá ze správního spisu i z úřední činnosti Nejvyššího správního soudu, stěžovatel byl opakovaně zajišťován podle zákona o pobytu cizinců i podle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, a to jak před vydáním nyní posuzovaného rozhodnutí žalované, tak po něm (viz mj. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věcech sp. zn. 6 Azs 320/2017, sp. zn. 10 Azs 359/2017, sp. zn. 6 Azs 119/2020, sp. zn. 6 Azs 354/2020 a sp. zn. 6 Azs 129/2021, srov. též rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věcech sp. zn. 1 Azs 477/2019 a sp. zn. 6 Azs 70/2020 týkajících se opakované a další opakované žádosti stěžovatele o mezinárodní ochranu), přičemž ve věci prodloužení nyní posuzovaného zajištění ani ve věci svého pozdějšího zajištění, k němuž došlo rovněž dle § 124 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců v roce 2020, již stěžovatel námitku existence vztahu k jeho tvrzené přítelkyni nevznášel. V každém případě, vzhledem k nedostatku součinnosti stěžovatele nelze žalované bez dalšího vytýkat, že stěžovatele za rodinného příslušníka občana EU zjevně nepovažovala a této otázce se tedy ve svém rozhodnutí nevěnovala.

IV.

Závěr a náklady řízení

[23] Zdejší soud tedy dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

[24] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaná měla ve věci úspěch, příslušelo by jí tedy vůči stěžovateli právo na náhradu nákladů důvodně vynaložených v řízení o kasační stížnosti, z obsahu spisu však plyne, že jí v tomto řízení žádné náklady nevznikly, Nejvyšší správní soud jí tedy náhradu nákladů řízení nepřiznal.

[25] Podle § 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s. hradí zástupci stěžovatele, který byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Zástupce stěžovatele, advokát Mgr. Jindřich Lechovský, byl stěžovateli ustanoven již v řízení o žalobě usnesením městského soudu ze dne 8. 11. 2019, č. j. 4 A 69/2019 - 19. V řízení před Nejvyšším správním soudem ustanovený zástupce učinil jeden úkon právní služby, a to písemné podání soudu ve věci samé v podobě doplnění kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“)]. Ustanovenému zástupci tak náleží odměna ve výši 3100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5

advokátního tarifu], dále 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů [§ 13 odst. 4 advokátního tarifu] a částka odpovídající DPH 21 %, tj. celkem částka 4114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 18. října 2021

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu